

Brainfeed

Artsen 1 Daagse

‘Juridische bagage voor dokters op reis’

Hilversum
12 juni 2024

mr. O.L. (Oswald) Nunes
KBS Advocaten N.V.
ol.nunes@kbsadvocaten.nl
030 – 212 28 66

Disclosure belangen spreker

(potentiële) belangenverstrengeling	Geen
Voor bijeenkomst mogelijk relevante relaties met bedrijven	Bedrijfsnamen
• Sponsoring of onderzoeksgeld • Honorarium of andere (financiële) vergoeding • Aandeelhouder • Andere relatie, namelijk ...	• • • •

De dokter op reis

Een alledaags ongeluk I

De fietsende dokter

RTG Den Haag 20 maart 2018, ECLI:NL:TGZRSGR:2018:33

Een alledaags ongeval II

De fietsende dokter

Klacht: geen ambulance gebeld/geen nazorg

Privé-gedragingen	1 ^e contact	= fietsen is privé-gedrag
	2 ^e contact	= handelen in hoedanigheid van arts (controleren ademhaling en hartslag)
	3 ^e contact	= privé-gedrag nadat reguliere arts behandeling heeft overgenomen

RTG Den Haag 20 maart 2018, ECLI:NL:TGZRSGR:2018:33

De arts in het buitenland I

CTG 19 augustus 2010 ECLI:NL:TGZCTG:2010:YG0528

De arts in het buitenland II

Casus:

- Trektocht in Nepal
- Vrouw valt
- Letsel aan de pols: breuk?
- Arts wordt om hulp gevraagd
- Arts: ik ben internist en weet niets van botten
- Franse arts verleent uiteindelijk hulp

CTG 19 augustus 2010 ECLI:NL:TGZCTG:2010:YG0528

De arts in het buitenland III

- Vrouw: dient klacht in bij RTG Eindhoven
- Arts: Nederlandse tuchtrechter is onbevoegd, de klacht is niet ontvankelijk en de klacht is ongegrond

CTG 19 augustus 2010 ECLI:NL:TGZCTG:2010:YG0528

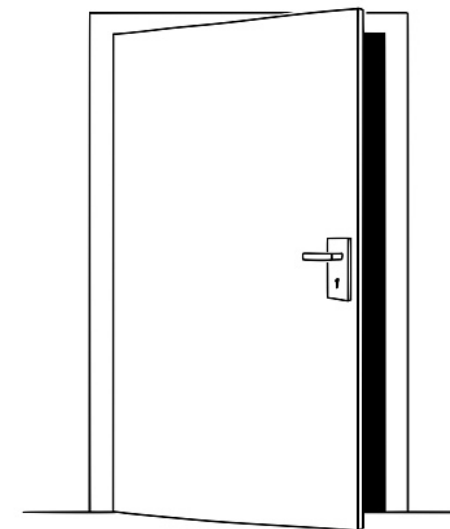
De arts in het buitenland IV

CTG ten aanzien van bevoegdheid:

“De arts is een (in Nederland wonende) BIG-geregistreeerde arts. De Nederlandse tuchtrechter is daarmee bevoegd kennis te nemen van de klacht.”

NB in Nederland circa 387.000 BIG-geregistreeerden.

CTG 19 augustus 2010 ECLI:NL:TGZCTG:2010:YG0528

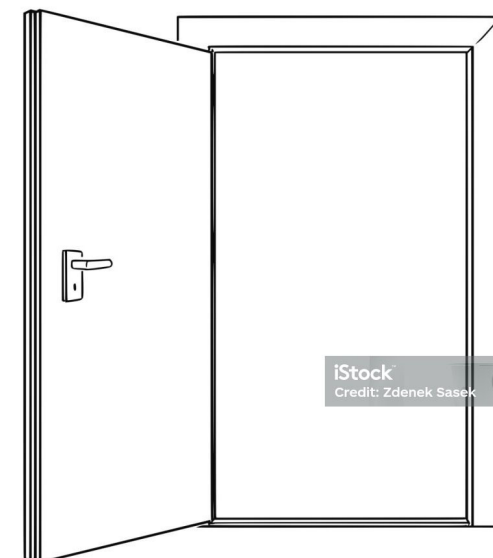

De arts in het buitenland V

CTG ten aanzien van ontvankelijkheid:

“De werking van de wet BIG is niet beperkt tot handelingen of een hulpvraag in Nederland.”

- NB 1 Doel tuchtrechtspraak: bevorderen en bewaken van de kwaliteit van de beroepsuitoefening en bescherming van de patiënt.
- NB 2 Kwaliteitsbelang van een BIG-registratie, waarop derden mogen vertrouwen.

CTG 19 augustus 2010 ECLI:NL:TGZCTG:2010:YG0528

De arts in het buitenland VI

CTG ten aanzien van (omvang van) hulpverleningsplicht:

“Niet alle op grond van de wet BIG rustende verplichtingen gelden zonder meer en onverkort in het buitenland.”

Afhankelijk van onder meer:

- Aard van de verplichting
- De ter plaatse geldende regels en gebruiken, waaraan de arts eerst en vooral is gebonden

CTG 19 augustus 2010 ECLI:NL:TGZCTG:2010:YG0528

De arts in het buitenland VII

CTG ten aanzien van (omvang van) hulpverleningsplicht:

Arts is onderworpen aan tuchtrechtspraak:

“Ter zake van degene die, in nood verkerende, bijstand met betrekking tot zijn gezondheid behoeft (art. 47 wet BIG)”

CTG: geldt (ook) buiten werk of diensttijd

CTG 19 augustus 2010 ECLI:NL:TGZCTG:2010:YG0528

De arts in het buitenland VIII

CTG ten aanzien van (omvang van) hulpverleningsplicht:

In noodgeval te bieden hulp is afhankelijk van tal van factoren:

- Aard trauma of ziekte
- Bekwaamheid arts
- Mogelijkheden ter plaatse

ieg: in noodsituaties of bij calamiteit zo mogelijk eerste hulp verlenen (= minimumvereiste)

CTG 19 augustus 2010 ECLI:NL:TGZCTG:2010:YG0528

De arts in het buitenland IX

CTG ten aanzien van (omvang van) hulpverleningsplicht:

“Tuchtrechtelijke verwijtbaarheid kan ontbreken ook als niet aan minimumvereiste is voldaan.

Het antwoord op deze vraag kan niet los worden gezien van de omstandigheden van het geval, waaronder de plaatselijke wet- en regelgeving en gebruiken.”

CTG 19 augustus 2010 ECLI:NL:TGZCTG:2010:YG0528

De arts in het buitenland X

CTG ten aanzien van (invulling van) hulpverleningsplicht:

“Kwetsuur van de pols of het vermoeden van een gebroken pols is geen noodsituatie of calamiteit.”

NB in de zin van art. 47 wet BIG
 (“in nood verkerende”)

CTG 19 augustus 2010 ECLI:NL:TGZCTG:2010:YG0528

De arts in het buitenland XI

CTG ten aanzien van (invulling van) hulpverleningsplicht:

“Niet altijd vereist dat arts om wiens hulp of bijstand wordt gevraagd zich zo spoedig mogelijk naar de patiënt begeeft als mag worden aangenomen dat onmiddellijke aanwezigheid niet is vereist.”

CTG 19 augustus 2010 ECLI:NL:TGZCTG:2010:YG0528

De arts in het buitenland XII

CTG ten aanzien van (invulling van) hulpverleningsplicht:

- Arts mocht afgaan op mededelingen van (professionele) gids en sherpa dat vrouw was gevallen, pijn in de pols had en dat werd gevreesd voor een breuk
- De vrouw had nog een uur met de gekwetste pols gelopen

CTG: arts hoefde niet onverwijld naar de vrouw om de situatie te beoordelen.

CTG 19 augustus 2010 ECLI:NL:TGZCTG:2010:YG0528

De arts in het buitenland XIII

CTG ten aanzien van (invulling van) hulpverleningsplicht:

- Arts als internist onvoldoende kundig op het gebied van de traumatologie van het bewegingsapparaat
- Een Franse arts biedt uiteindelijk hulp
- Professioneel georganiseerde tocht met mogelijkheid van noodassistentie (bijv. met helikopter naar hospitaal)

RTG: klacht gegrond met waarschuwing. CTG: klacht ongegrond

CTG 19 augustus 2010 ECLI:NL:TGZCTG:2010:YG0528

Bronnen van (bijzondere) hulpverleningsplicht

- Eed van Hippocrates
- Wet BIG
- Wetboek van Strafrecht
- KNMG Gedragscode (Code of Conduct)
- Beroepsnormen/codes
- Civiel recht (wanprestatie/onrechtmatige daad)
- Gezond verstand

De arts in het tuchtrecht:

- Arts/patiëntrelatie (strijd met zorgplicht?)
- Calamiteit of noodsituatie (hulpverleningsplicht)
- Geen arts/patiëntrelatie (handelen of nalaten in strijd met hetgeen een behoorlijk beroepsoefenaar betaamt)
- Privé-situatie (weerslag op de individuele gezondheidszorg?)

De Belgische BBQ I

- Patiënt (E) en haar partner zijn in België op BBQ-feest van vrienden
- Beklaagde arts (orthopedisch chirurg) en partner zijn ook als gasten aanwezig
- Arts helpt E eerst met uit de kom geschoten schouder na het tillen van een tafel

CTG 3 april 2014 ECLI:NL:TGZCTG:2014:117

De Belgische BBQ II

- E wordt niet lekker, loopt naar de tuin, zwalkt, maakt braakbewegingen, zakt in elkaar en snurkt flink
- Na regenbui ziet arts E in de serre, bij aanraken maakt E afwerend gebaar
- E niet buiten bewustzijn, wel slecht aanspreekbaar
- Arts onderzoekt E niet
- Partner: E is bekaf, heeft veel gedronken en moet roes uitslapen
- Partner: beeld van E is herkenbaar

CTG 3 april 2014 ECLI:NL:TGZCTG:2014:117

De Belgische BBQ III

- Arts loopt rond middernacht naar zijn kamer
 - Ziet E en partner op kussen in de hal liggen
 - E snurkt
 - Partner: “het gaat goed”
-
- Halverwege de nacht loopt arts weer langs
 - Constateert dat E zeer langzaam, abnormaal snurkt en blauwe lippen heeft
 - E kan niet worden gewekt
 - Er volgt reanimatie, 112 wordt gebeld en E wordt met ambulance afgevoerd

CTG 3 april 2014 ECLI:NL:TGZCTG:2014:117

De Belgische BBQ IV

- Patiënt overlijdt
- Obductie: overlijdensoorzaak GHB en alcohol

Zuster E klaagt: nagelaten adequate zorg te verlenen en te laat 112 gebeld

Arts: zus is niet klachtgerechtigd en klacht is ongegrond want niet bekend met GHB of ander genotsmiddelgebruik. Niet gezien dat E in elkaar was gezakt.

Ben uitgegaan van te veel alcoholgebruik, wat snurken veroorzaakte.

CTG 3 april 2014 ECLI:NL:TGZCTG:2014:117

De Belgische BBQ V

RTG:

“Voorop wordt gesteld dat de werkingssfeer van het tuchtrecht niet zonder meer wordt beperkt door de Nederlandse landsgrenzen. Afhankelijk van de omstandigheden van het geval, waaronder de aard en de ernst van het verwijt en de aard van de relatie, kan aan de BIG-geregistreerde beroepsoefenaar ook met succes een verwijt worden gemaakt indien deze tuchtrechtelijk verwijtbaar in het buitenland heeft gehandeld of nagelaten. In het onderhavige geval is het verweten nalaten te lokaliseren vlak over de grens met België. Gelet op de ernst van het verwijt valt beoordeling daarvan in dit geval binnen de reikwijdte van het tuchtrecht”.

RTG: ongegrond. CTG: zus is niet klachtgerechtigd: klacht niet-ontvankelijk

CTG 3 april 2014 ECLI:NL:TGZCTG:2014:117

De arts en het strafrecht

Art. 255 Wetboek van Strafrecht

“Hij die opzettelijk iemand tot wiens onderhoud, verpleging of verzorging hij krachtens wet of overeenkomst verplicht is, in een hulpeloze toestand brengt of laat, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren of geldboete van de vierde categorie.”

Beroepsgeheim I

Art. 88 Wet BIG

Art. 7:757 Burgerlijk Wetboek

Art. 272 Wetboek van Strafrecht

KNMG Gedragscode voor artsen

KNMG Richtlijn omgaan met medische gegevens

Beroepscodes

Beroepsgeheim geldt zowel binnen als buiten

Arts/patiëntrelatie, dus ook bij noodsituaties of calamiteiten.

Geldt ter land, ter zee en in de lucht!

Beroepsgeheim II

Beroepsgeheim doorbreken bij:

- Toestemming van de patiënt
- Veronderstelde toestemming van de patiënt
- Wettelijke plichten of rechten
- Een conflict van plichten
- Zwaarwegend belang

Geldt ter land, ter zee en in de lucht!

Bent u verzekerd?

Artikel 8 Geldigheidsgebied

De verzekering biedt dekking voor een Aanspraak:

- A. waarvan het Handelen of nalaten heeft plaatsgevonden in of op het terrein van de instelling van een Verzekerde in de zin van Artikel 2 onder A en B .
- B. waarvan het Handelen of nalaten plaatsvond buiten het terrein als bedoeld onder A van dit artikel, voor zover het de aansprakelijkheid betreft van Verzekerden:
 - i. die ten behoeve van Verzekeringnemer hun werkzaamheden elders verrichten, alsmede de aansprakelijkheid van Verzekerden ter zake van onderzoek, behandeling, verzorging, begeleiding of het vervoer van patiënten van de verzekerde instelling. Voor behandeling in een andere zorginstelling geldt deze dekking alleen voor zover de werkzaamheden niet gedekt zijn op een door de andere zorginstelling afgesloten aansprakelijkheidsverzekering, ongeacht een eventueel eigen risico dat van toepassing is. ~~Geen dekking bestaat voor een doorlopende behandeling of nazorg in de eigen (huis)praktijk.~~

iv. die incidenteel medische hulp verlenen bij een ongeval of plotseling opkomende ziekte;

Op basis van dit artikel onder B wordt werelddekking geboden, met uitzondering van aanspraken die gebaseerd zijn op het recht van de VS, Canada of Israël. Voor het verlenen van incidenteel medische hulp bij een ongeval of plotseling opkomende ziekte geldt deze beperking niet.

Niet verzekerd zijn aanspraken wegens Schade in verband met zaken die door of onder verantwoordelijkheid van een Verzekerde buiten Nederland in het verkeer zijn gebracht.

Take home questions

- Ben ik ingeschreven in het BIG-register?
- Is de Nederlandse tuchtrechter bevoegd?
- Is de klacht ontvankelijk?
- Is sprake van een noodsituatie of calamiteit?
- Is er een hulpverleningsplicht?
- Is voldaan aan het minimum vereiste?
- Is sprake van schending zorgplicht?
- Heb ik een beroepsgeheim?
- Ben ik afdoende verzekerd?

Bedankt voor uw aandacht

mr. O.L. (Oswald) Nunes
KBS Advocaten
ol.nunes@kbsadvocaten.nl
030- 212 28 66

